

Četvrtak, 16. maj 2002.

Statusna konferencija

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 10.32 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA SCHOMBURG: Kao prvo, hteo bih da se uverim da me svi čuju. Gospodine Mrkšiću, da li me čujete i to na jeziku koji razumete? Hvala vam. Molim predstavnicu Sekretarijata (Registry) da najavi Predmet.

sekretar: Dobro jutro časni Sude, ovo je *Predmet IT-95-13/a-I, Tužilac protiv Mileta Mrkšića*.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala, molim da nam se predstave predstavnici Tužilaštva.

TUŽITELJKA DEL PONTE: Da, časni Sude, ja Carla Del Ponte, tužiteljka, predstavljam Tužilaštvo, tu je Peggy Kuo i Dianne Boles koja je referentkinja za Predmet.

SUDIJA SCHOMBURG: Molim da mi se predstave zastupnici Odbrane.

ADVOKAT VASIĆ: Odbranu će predstavljati advokat Miroslav Vasić. Hvala.

SUDIJA SCHOMBURG: Gospodine Vasiću, da li ste vi primili odgovarajuće dokumente kako biste mogli da se pripremite za ovo prvo pojavljivanje?

ADVOKAT VASIĆ: Da, časni Sude, mi smo primili odgovarajuće dokumente, optuženi je primio i razumeo optužnicu i može se danas izjasniti da li je kriv ili ne po svakoj tački optužnice. Možda ne bi bilo dobro da čitamo optužnicu danas s obzirom da je zdravstveno stanje optuženog loše i da bi bilo bolje da se on izjasni i da ova statusna konferencija, ovo prvo pojavljivanje traje što kraće ako je moguće.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala vam na ovim informacijama. Ali kao prvo, moram da uputim nekoliko pitanja optuženom. Molim optuženog da ustane. Kao prvo hteo bih da vam postavim nekoliko pitanja koja ne potpadaju pod ono pravo koje imaju svi optuženi, dakle da se brane ćutanjem, odnosno da ništa ne kažu. To je za potrebe identifikacije, molim vas, možete li da mi kažete vaše puno ime i prezime i bilo kakav nadimak koji imate? Kako bi to ušlo u zapisnik.

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Časni sude, zovem se Mile Mrkšić. Nemam poseban nadimak.

SUDIJA SCHOMBURG: A molim vas, ime oca i majke?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Otac mi se zvao Dragan, a majka Evica.

SUDIJA SCHOMBURG: Datum i mesto rođenja?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Rođen sam 1. maja 1947. godine u mestu Kozarac, opština Vrgin Most.

SUDIJA SCHOMBURG: Da li ste oženjeni i da li imate dece?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Oženjen sam, imam tri ćerke.

SUDIJA SCHOMBURG: Koje vam je bilo zanimanje pre vašeg dolaska ovamo?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Ja sam trenutno penzioner inače sam bio aktivno vojno lice, penzionisan kao general-potpukovnik Vojske Jugoslavije.

SUDIJA SCHOMBURG: I konačno, koje vam je bilo zadnje prebivalište?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Prebivalište Beograd, ulica Mile Vukomanović broj 1.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala vam. Izvolite sedite na trenutak. Obično treba da se pročita optužnica, posebno je to potrebno zbog međunarodne zajednice koja ima pravo da zna šta se događa ovde na Sudu i na čemu mi zapravo temeljimo svoj rad. Ali u ovom slučaju postoji poseban problem zbog zdravstvenog stanja vašeg klijenta. Dakle, da li su sve strane u postupku spremne da se odreknu prava na čitanje optužnice? Vidim da Tužilaštvo klima glavom. Odbrana je to već ovako i potvrdila, ali ipak moram lično da pitam baš optuženog. Da li se vi odričete svoga prava da vam se pročita optužnica danas, ovde?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Časni Sude, odričem se prava.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala vam. Onda moram da vas obavestim da vi naravno imate pravo da ne kažete ništa i da nikakav zaključak koji bi bio negativan po vas ne može da se izvuče iz vaše odluke da se branite ćutanjem. Jedini zaključak koji možemo da izvučemo je onaj iz Pravila 62 našeg Pravilnika o postupku i dokazima (Rules of Procedure and Evidence), a ako se optuženi ne izjasni o krivici na prvom pojavljivanju onda će sudija da učini to umesto njega. Ali moram takođe da vam kažem da sve ono šta vi kažete u ovoj sudnici može da se koristi protiv vas. Ali svakako bilo bi korektno da vam kažem i drugu stranu medalje. U svim sudnicama na svetu je jedno isto pravilo, pa i u ovoj da se svaka saradnja s vaše strane, naravno uzima u vašu korist. Naravno, to bi ubrzalo proceduru. U slučaju da dođe do stadijuma u kome se izriče kazna, takva vrsta saradnje će uvek da se uzima u vašu korist. Dakle, na vama je sada da o tome

detaljno razgovarate sa svojim braniocem kako biste napravili neku ravnotežu između tih različitih interesa. Da li ste shvatili šta sam hteo da vam kažem ovim upozorenjem?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Shvatio sam, časni Sude.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala vam. Koliko sam shvatio, upoznati ste sa sadržajem optužnice od 2. decembra 1997. godine, pa s toga možemo odmah da pređemo na pojedinačne tačke optužnice. Na kraju ove optužnice možemo to da pročitamo, pa vas molim da ustanete i da posle svake tačke optužnice molim vas da se izjasnite da li ste krivi ili niste krivi. Na kraju optužnice stoji: "Po svojim delima i propustima Mile Mrkšić i Miroslav Radić i Veselin Šljivančanin", jedan deo je tu takođe izbrisan zato što je došlo do izvesnih promena zbog toga što je gospodin Dokmanović preminuo tako da ste ostali još samo vi i ove dve osobe, dakle da snosite krivičnu odgovornost za po tački 1: "Teške povrede Ženevskih konvencija (Geneva Conventions) iz 1949. godine. Prema članu 2(c), namerno nanošenje teške patnje", to je dakle po Statutu (Statute) Suda. Dakle, kako se izjašnjavate?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Nisam kriv.

SUDIJA SCHOMBURG: Tačka 2: "Kršenje zakona i običaja rata. Prema članu 3 Statuta Suda, okrutno postupanje"?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Nisam kriv.

SUDIJA SCHOMBURG: Tačka 3: "Zločini protiv čovečnosti. Prema članu 5(i), nečovečne radnje, Statuta Suda"?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Nisam kriv.

SUDIJA SCHOMBURG: Tačka 4: "Teške povrede Ženevske konvencije iz 1949. godine. Prema članu 2(a), namerno ubistvo, Statuta Suda". Dakle, to su tačke koje se odnose na ubistva?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Nisam kriv.

SUDIJA SCHOMBURG: Tačka 5: "Kršenje ratnih zakona i običaja, prema članu 3, ubistvo, Statuta Suda"?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Nisam kriv.

SUDIJA SCHOMBURG: I konačno, tačka 6: "Zločini protiv čovečnosti prema članu 5(A), ubistvo, Statuta Suda"?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Časni Sude, nisam kriv.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala vam. Molim vas da sednete. Sada bih samo za potrebe Sekretarijata hteo da kažem ukratko da ste se vi dakle izjasnili da niste krivi ni po jednoj tački optužnice koja je izdata 2. decembra 1997. godine. Moram da vas pitam, da li smatrate potrebnim da bilo koja relevantna osoba, možda neki član vaše porodice da se informiše o činjenici da ste vi ovde u pritvoru i o tome gde se dakle nalazite i kako može da stupi sa vama u kontakt. Da li je to potrebno?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Časni Sude, porodicu sam informisao pošto sam se javio dobrovoljno. Država iz koje sam došao zna gde sam i nema potrebe da se obaveštava bilo ko.

SUDIJA SCHOMBURG: Drugo pitanje, zato što je to pravilo međunarodnog prava, da li bilo koja ambasada ili konzulat treba da budu informisani o činjenici da ste vi u pritvoru?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Naš konzulat, ja mislim da je informiran, informisan koliko znam. Jer preko konzulata naša zemlja kontaktira sa optuženim.

SUDIJA SCHOMBURG: Da li želite da napomenete nešto drugo ili da kažete?

OPTUŽENI MRKŠIĆ: Pa želim da kažem da mi je zdravstveno stanje ugroženo zbog toga što sam imao dvije operacije srca i sve ove promene malo utiču negativno na to moje stanje. Ništa drugo nemam šta da kažem, reći će advokat.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala vam. I tu je naravno još i pitanje nastavka pritvora. Sada imamo nalog za hapšenje koji je izdat u odsustvu ovog optuženog i naravno, kako bismo dali pravo da se i o tome nešto kaže. Da li ima nekavih prigovora na nastavak pritvora u ovom momentu?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, Odbrana je imala nameru da informiše Sud o stanju zdravlja gospodina Mrkšića. On je, kao što je i sam rekao imao dve operacije, ozbiljne operacije srca i pre dolaska u Pritvorsku jedinicu (Detention Unit) trebao se podvrgnuti postoperativnoj rehabilitaciji u jednom od lečilišta. No, on je odlučio da ne ode na rehabilitaciju da bi se dobrovoljno pojavio pred časnim Sudom, ali njegovo zdravstveno stanje od dolaska ovde se pogoršalo, verovatno s obzirom na situaciju u kojoj se našao i Odbrana će, s obzirom da smatra da je vrlo teško pružiti adekvatan medicinski tretman okrivljenom u uslovima Pritvorske jedinice, u najkraćem roku, čini mi se već u ponedeljak kada pribavi svu dokumentaciju staviti predlog da se okrivljeni privremeno pusti na slobodu kako bi mogao obaviti rehabilitacione tretmane, makar u trajanju koje mu je lekar predložio, a kasnije bi mogao da se vrati u Pritvorsku jedinicu. Ako to bude potrebno.

SUDIJA SCHOMBURG: Da li sam vas dobro shvatio da vi nameravate da podnesete pismeni zahtev u tom smislu?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja se nadam, u ponedjeljak bi već podneli pismeni zahtev u tom smislu.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala vam. Na osnovu ovih primedbi strana, ja danas dakle moram da naložim da se pritvor nastavi do daljnjeg i mi naravno očekujemo da nam vi podnesete svoje podneske da što pre budem u mogućnosti da u ovom Predmetu bude imenovan predpretresni sudija i onda će naravno da se pokrene pitanje privremenog puštanja na slobodu, ali time će da se bavi Pretresno veće sa sve tri sudije. Da li ima još nešto o čemu danas imamo da razgovaramo?

TUŽITELJKA DEL PONTE: Da, časni Sude, samo bih vas htela da informišem o obelodanjivanju dokaza. Mi smo Odbrani jutros dali propratni materijal i to na engleskom jeziku, ali mi ćemo već danas popodne da predamo prevod tog materijala na BHS-u. Dakle, svi materijali su na raspolaganju, pa ćemo moći, dakle u roku od 30 dana kako nam nalažu Pravila, da dostavimo sav materijal. A što se tiče privremenog puštanja na slobodu, dakle očekujemo prijem pismenog zahteva i onda ćemo takođe da vidimo i stručno mišljenje doktora.

SUDIJA SCHOMBURG: Hvala. Vi naravno znate da bi Pretresno veće želelo da dobije isti taj materijal kako bismo raspolagali osnovnim podacima za naše odluke, ali u svakom slučaju treba da se odluči da li je razumno da se optuženi i dalje drži u pritvoru, ali u svakom slučaju treba da imamo dobru osnovu za našu odluku, a to u prvom redu obuhvata lekarsku dokumentaciju. Pa mislim da tu nema nikavih drugih primedbi koje treba da se stave, mislim da možemo da završimo. Ako bude nekih problema, bez oklevanja, odmah se obratite sudijama, jer mi smo tu vama na usluzi. Hvala vam.

